

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie B. P. skazanej z art. 286 § 1 k.k. i inne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2024 r.
wniosku obrońcy z urzędu o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 listopada 2018 r., II AKa 179/18,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 11 września 2017 r., w
sprawie IV K 214/14,
na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić wniosek;**
- 2. zwolnić skazaną B. P. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania wznowieniowego, w tym wydatków w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych);**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata R. B., Kancelaria Adwokacka w [...], kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) za sporządzenie wniosku o wznowienie postępowania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 11 września 2017 r., w sprawie IV K 214/14, B. P. została uznana za winną przestępstwa z art. 286 § 1

k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. polegającego na tym, że w okresie od lipca 2010 r. do listopada 2010 r. w [...], woj. [...], w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadziła A. i V. małż. R. w błąd co do zamiaru uiszczenia należności za sprzedaż P. P. nieruchomości położonych w [...] gm. [...] o łącznej powierzchni 11 hektarów 55 arów 98 metrów kwadratowych i doprowadziła ich do niekorzystanego rozporządzenia mieniem – i za to na podstawie powołanych przepisów Sąd skazał ją na karę pięciu lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł. Dodatkowo orzekł wobec oskarżonej tytułem środka karnego obowiązek solidarnego (wraz z drugim oskarżonym) naprawienia szkody wyrządzonej przypisanym przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych kwoty 571.000 zł.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją obrońca oskarżonej.

Po rozpoznaniu tej apelacji, wyrokiem z dnia 26 listopada 2018 r., w sprawie II AKa 179/18, Sąd Apelacyjny w Lublinie zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej w ten sposób, że przyjął, iż podstawę prawną rozstrzygnięć zawartych w wyroku stanowią przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 27 września 2013 r., a nadto orzeczoną wobec oskarżonej karę obniżył do lat trzech, zaś w pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację obrońcy skazanej od wyroku w/w Sądu Apelacyjnego, po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2020 r., w sprawie III KK 253/19, Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną (k. 1677 – 1681 akt IV K 214/14).

Przedmiotem postępowania przed Sądem Najwyższym było też do tej pory wiele wniosków skazanej o wznowienie powyższego postępowania.

I tak, w dniu 20 marca 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek B. P. o wznowienie postępowania. W związku z pismem skazanej, na podstawie art. 78 § 1 i 1a k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. został jej wyznaczony obrońca z urzędu w celu podjęcia stosownych czynności w tym przedmiocie. W dniu 8 lipca 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynął sporządzony i podpisany przez tego obrońcę wniosek o wznowienie postępowania zakończonego w/w wyrokiem Sądu Apelacyjnego w

Lublinie z dnia 26 listopada 2018 r. Sąd Najwyższy oddalił ten wniosek na mocy postanowienia z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt III KO 33/19 (k. 1672).

W dniu 26 marca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek B. P. o wyznaczenie obrońcy z urzędu „do wznowienia sprawy IV K 214/14 Sądu Okręgowego w Lublinie z uwagi na materiał dowodowy oczyszczający oskarżonych (...) i składanie fałszywych zeznań przez oskarżycieli R. V. i A.”. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2020 r., w sprawie III KO 24/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności (k. 1717). Na mocy postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r., III KZ 42/20 (k. 1723) orzeczenie to zostało utrzymane w mocy po rozpoznaniu zażalenia skazanej.

Następnie skazana B. P. złożyła sporządzony przez siebie - „Ponowny wniosek o wznowienie postępowania IV K 214/14”, datowany 28 września 2020 r., jednocześnie zwracając się o wyznaczenie jej wskazanego z imienia i nazwiska obrońcy z urzędu. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 grudnia 2020 r., III KO 98/20, odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności (k. 1727). Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 października 2021 r. (k. 1755), w sprawie III KO 54/21. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia kolejnego wniosku skazanej wobec jego oczywistej bezzasadności w sprawie III KO 95/21, postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2022 r. (k. 1795). Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem z dnia 8 czerwca 2022 r. (k. 1800) w sprawie III KZ 28/22.

W dniu 12 października 2022 r. do Sądu Najwyższego ponownie wpłynął wniosek skazanej B. P. o przyznanie obrońcy z urzędu w celu przygotowania i złożenia wniosku o wznowienie w/w postępowania. Podstawą dla złożenia wniosku miały być dowody rzeczowe wynikające ze „źródłowego materiału bankowego” Banku Spółdzielczego w [...]. Materiał ten miał być nieznany sądowi rozpoznającemu sprawę IV K 214/14. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2022 r., w sprawie II KO 106/22, Sąd Najwyższy na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku B. P. o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego postanowienia po raz kolejny szczegółowo omówił okoliczności faktyczne sprawy wskazując, że na potrzebę wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., czyli w

oparciu o nowe fakty lub dowody, obrońca skazanej powołał się już wcześniej w pierwszym złożonym w tej sprawie wniosku o wznowienie postępowania. Tymi dowodami były m.in. akta prowadzone przez Bank Spółdzielczy w [...], które miały dowodzić tego, że wersja zdarzeń przedstawiona przez skazaną jest prawdziwa. Sąd Najwyższy oddalając wniosek stwierdził, że proponowany dowód nie był nieznanym Sądom rozpoznającym badaną sprawę.

W odpowiedzi na powyższe postanowienie z dnia 29 grudnia 2022 r., skazana B. P. złożyła zażalenie, które Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 marca 2023 r., w sprawie II KZ 5/23, uznał za niezasadne.

Obecnie rozpoznawany wniosek o wznowienie przedmiotowego postępowania został złożony w dniu 28 sierpnia 2023 r. przez obrońcę ustanowionego z urzędu. Podniósł w nim obrońca, że po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie II AKa 179/18, ujawniły się nowe dowody i okoliczności, które mają istotne znaczenie w kontekście ustalenia, iż B. P. nie popełniła zarzucanego jej czynu zabronionego, a mianowicie:

- „wyrok Sądu Rejonowego w R., sygn. akt: [...], w ramach którego V. R. i A. R. zostali uznani za winnych za to, że w okresie od dnia 1 czerwca 2010 roku do dnia 27.09.2012 roku wspólnie i w porozumieniu dokonali przywłaszczenia mienia w postaci dojarki przewodowej o wartości ok. 37.000 złotych, na mocy umowy przeniesienia własności Nr [...] 19.10.2017 roku, poprzez sprzedaż jej nieustalonej osobie na szkodę Banku Spółdzielczego w [...];

- pismo Banku Spółdzielczego w [...], który zawiadomił, że V. R. i A. R. zbyli nieruchomość objętą hipoteką, bez jego wiedzy i zgody (k. 48 akt prokuratorskich o sygnaturze: [...]);

- pismo Izby Notarialnej w [...] z dnia 17 maja 2022 roku, sygn.: [...], z którego wynika, iż dokumenty z Banku Spółdzielczego w [...] obowiązana była przygotować strona sprzedająca (...).

Powyższe dokumenty w sposób niebudzący wątpliwości wykazują i udowadniają, że V. R. i A. R. w okresie od lipca do listopada 2010 roku działając wspólnie i w porozumieniu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadzili w błąd B. P. i P. P. co do zamiaru przeniesienia własności nieruchomości mieszkalnej, rozliczenia obciążenia hipotecznego na

rzecz Banku Spółdzielczego w [...] oraz odstąpienia od umowy prawa pierwokupu na rzecz G. W., działając na szkodę ww. osób. (...) sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie wziął pod uwagę, przy ustalaniu stanu faktycznego, analizie dowodowej oraz finalnie przy wyrokowaniu następujących dowodów i okoliczności, które mają istotne znaczenie dla sprawy, w kontekście uniewinnienia skazanej B. P. od zarzucanych jej czynów zabronionych:

- wyroki Sądu Rejonowego w R. w sprawach cywilnych prowadzonych przeciwko V. R. i A. R., sygn. akt: [...], [...]1, [...]2, [...]3, orzekających upłynnienie przez V. R. i A. R. majątku, brak w 2010 roku spłat kapitału oraz innych należności ubocznych, działanie na szkodę Banku Spółdzielczego w [...], wyzbywanie się majątku na rzecz osoby trzeciej tj. syna D., świadome i celowe uszczelnienie swojego majątku z pokrzywdzeniem wierzycieli;

- zaświadczenie Nr [...] wydane w dniu 20.08.2013 roku oraz zaświadczenie Nr [...]1 wydane w dniu 12.09.2013 roku przez lekarza sądowego psychiatrę, wskazujące, że obok A. R., również V. R. leczyła się psychiatrycznie od 2013 roku;

- pismo z dnia 10.08.2022 roku Prokuratury Regionalnej w Lublinie, sygn. akt: [...] adresowane i kierowane do Prokuratury Okręgowej w Lublinie dot. zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez pracowników Banku Spółdzielczego w [...], jednoznacznie zaprzeczające wersji zeznań zaprezentowanej przez V. R. i A. R. przed sądem rozpoznającym sprawę;

- V. R. i A. R. zostali prawomocnie skazani za składanie fałszywych zeznań w innych sprawach sądowych, leczyli się dodatkowo psychiatrycznie, co ma niezmiernie istotne znaczenie w kontekście oceny wiarygodności ich zeznań i finalnie uznaniu ich za wiarygodne w niniejszej sprawie.

Kompleksowe uwzględnienie powyższych nowych, wcześniej niepodnoszonych okoliczności i dowodów przy ocenie materiału dowodowego oraz ustaleń faktycznych, zdaniem obrońcy z całej pewnością prowadzić powinno do odmiennych ustaleń faktycznych w sprawie. Powyżej zaprezentowane okoliczności i dowody jednoznacznie zaprzeczają temu, aby zeznania V. R. i A. R. były wiarygodne, aby można było na nich oprzeć ustalenia faktycznie w sprawie, gdyż istnieją poważne i jaskrawe wątpliwości co do możliwości przyznania im prymatu

wiarygodności. Nie sposób na podstawie powyższego uznać, aby skazana B. P. mogła dopuścić się popełnienia zarzucanych jej czynów zabronionych”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., który reguluje podstawy do wznowienia postępowania karnego, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Przepis ten wymaga, by strona wykazała, że miało miejsce ujawnienie się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów (*propter nova*), które wskazują na zaistnienie okoliczności nieznanych przedtem zarówno sądowi (*noviter producta*), jak również stronie (*noviter reperta*).

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozumieniem terminu „nowe fakty lub dowody”, należy w ramach wniosku o wznowienie postępowania wskazać, że „nowy dowód” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., to nowy środek dowodowy, niezależnie od tego, czy pochodzi ze znanego, czy też nieznanego źródła dowodowego (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2005 r., IV KO 38/04, OSNwSK 2005, poz. 1009*). Ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na wnioskodawcy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że to skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym obalone zostało domniemanie niewinności. Nie wystarczy zatem samo powołanie się przez autora wniosku na nowy fakt czy dowód, ale powinien on przedstawić co najmniej tzw. dowód swobodny (np. odpis wyroku skazującego za złożenie fałszywych zeznań), świadczący o błędności skazania (*por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007, poz. 875; z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, LEX nr 393907*). Należy też podkreślić, że sam fakt zgłoszenia nowego dowodu nie obliguje sądu do wznowienia postępowania, skoro każdy prawomocny wyrok sądu korzysta z domniemania prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć, dopóki wnioskodawca nie wykaże, że wyrok taki jest obarczony konkretnymi błędami w zakresie dokonanych ustaleń faktycznych lub

wadami prawnymi (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2021 r., IV KO 109/21, LEX nr 3322092; z dnia 24 maja 2016 r., V KO 29/16, Lex 2044502; z dnia 15 grudnia 2015 r., V KO 65/15, Lex nr 1938695*).

Chodzi tylko o takie nowe fakty lub dowody, które wskazują na zaistnienie określonej pomyłki sądowej, stwarzają odpowiednio wysokie przypuszczenie wydania błędnego wyroku. Bowiem postępowanie karne nie podlega wznowieniu w razie zgłoszenia we wniosku jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale jedynie wtedy, gdy owe nowe fakty lub dowody w sposób wiarygodny podważają prawdziwość dokonanych ustaleń faktycznych, a więc, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego. Nowe fakty lub dowody powinny więc wskazywać na wysokie prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą, albo wymierzenia łagodniejszej kary z uwagi na nieuwzględnienie poprzednio przyjętych okoliczności zobowiązujących do jej nadzwyczajnego złagodzenia, albo pominięcia jako błędnie przyjętych okoliczności wpływających na nadzwyczajne obostrzenie kary. Jednocześnie zadaniem Sądu Najwyższego nie jest dokonanie ponownej oceny materiału dowodowego i ocenianie sposobu czynienia ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji, lecz jedynie zbadanie natury owych nowych faktów i możliwości ich wpłynięcia na to, że doszło do tzw. pomyłki sądowej. Sąd Najwyższy nie ma też kompetencji do poszukiwania dowodów, których treść nie jest jeszcze w ogóle znana, a które zdaniem wnioskodawcy miałyby wskazywać na odmienną wersję wydarzeń, niż ustalona przez orzekające w sprawie sądy powszechne (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2010 r., III KO 54/10, LEX nr 598847*).

Przechodząc do realiów podlegającej rozpoznaniu przedmiotowej sprawy, w pierwszej kolejności należy ponownie przypomnieć, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 listopada 2018 r. był przedmiotem kasacji do Sądu Najwyższego, który postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r., III KK 253/19, oddalił ją jako oczywiście bezzasadną. Był również przedmiotem wielu wniosków [wspomnianych wcześniej] skazanej o wznowienie postępowania, w których omawiano już wielokrotnie obecnie podnoszone przez obrońcę okoliczności. Na samym początku

wyjaśnienia wymaga, że w kontekście tak licznych postępowań toczących się w dążeniu do podważenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie oraz wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, żadna z przedstawionych przez obrońcę informacji nie mogła zostać uznana za nowy fakt lub dowód w znaczeniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Odnosząc się kolejno do wskazanych przez obrońcę dowodów należy podkreślić, że zeznania V. R. i A. R. nie mogą podlegać ponownej ocenie jako „nowe dowody nieznane sądowi”. Zeznania tych osób zostały już wielokrotnie ocenione – i to również w świetle możliwości składania fałszywych zeznań w innych postępowaniach – w tym także zgłaszane przez skazaną B. P. zawiadomienia o popełnieniu przez nich przestępstwa. Dlatego nie może mieć wpływu na możliwość wznowienia postępowania fakt, że leczyli się oni psychiatrycznie, czy też dotyczyły ich inne postępowania karne.

Sąd Najwyższy już w postanowieniu z dnia 27 listopada 2019 r., w sprawie III KO 33/19, oddalając wniosek o wznowienie, wskazał: „Odnosząc się zaś do podstawy wznowieniowej wymienionej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., to wypada zwrócić uwagę, że skazana B. P. podniosła w osobiście sporządzonym piśmie z dnia 7 sierpnia 2019 r., iż toczy się postępowanie w sprawie składania fałszywych zeznań przez obciążających ją świadków. Chociaż ta podstawa wznowieniowa nie może podlegać obecnie analizie, jako że nie została zawarta we wniosku o wznowienie postępowania, to jedynie tytułem uwag ogólnych należy wspomnieć, iż postępowanie w sprawie o składanie fałszywych zeznań przez V. i A. R. dotyczyło składania zeznań w innym postępowaniu (k. 1539v). Tym samym okoliczność ta nie ma żadnego związku z niniejszą sprawą”.

Podobnie, dla oceny ich zeznań złożonych w głównym postępowaniu karnym nie mogą mieć znaczenia fakty, które wystąpiły dopiero po wydaniu wyroku w tej sprawie, a nie mają żadnego znaczenia dla odpowiedzialności karnej skazanej B. P.– dotyczy to również tego faktu, że V. R. i A. R. zostali uznani za winnych przywłaszczenia do jarki przewodowej. Okoliczność ta nie ma żadnego znaczenia dla oceny ich wcześniejszych zeznań złożonych w niniejszej sprawie. Do tej okoliczności odnosił się Sąd Najwyższy także w sprawie o sygn. akt III KO 24/20, stwierdzając: „Skazana powołuje się też na to, że ww. zostali skazani prawomocnym wyrokiem za składanie przez nich fałszywych zeznań. Ta

okoliczność znajduje potwierdzenie w treści odpisu wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt II K [...] oraz odpisu wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 19 września 2019 r., sygn. akt [...] (k. 26 – 28, k. 41 akt [...] – odpisy wyroków). Co jednak istotne, czyny przypisane A. R. i V. R. w żaden sposób nie dotyczą składania zeznań w postępowaniu, o którego wznowienie skazana wnioskuje. Dotyczą one zachowań z 2016 r., kiedy to zeznając w innym postępowaniu karnym A. i V. R. złożyli fałszywe zeznania. Te okoliczności czynią argumentację skazanej oczywiście bezzasadną”. A zatem i ten dowód nie jest nowym w niniejszym postępowaniu.

Co do leczenia się psychiatrycznego przez tych świadków wypowiedział się Sąd Najwyższy w sprawie III KO 98/20, podnosząc: „Oczywiście niezasadny był wniosek B. P. <<o sprawdzenie okoliczności faktycznych w trybie art. 97 k.p.k. przez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii pisemnej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżyciela R. A., czy oskarżyciel w czasie składania zeznań w spr. [...] rozumiał znaczenie tych czynności, czy mógł pokierować sam swoim udziałem w postępowaniu lub podatny był i działał pod wpływem i namową innych>>, który to wniosek skazana oparła na wiedzy, że A. R. ukrył podczas procesu, że leczy się psychiatrycznie. (...) nadto trzeba mieć na uwadze, że sposób składania zeznań przez pokrzywdzonego niewątpliwie był w polu widzenia Sądu orzekającego i stron procesu, nadto sam fakt, że dana osoba leczy się psychiatrycznie nie musi skłaniać do posiłkowania się przy ocenie jej depozycji opinią biegłego”.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę stwierdza, że podobnie fakt, iż V. R. i A. R. zbyli nieruchomości objętą hipoteką, bez wiedzy i zgody Banku Spółdzielczego w [...] (pismo Banku, k. 48 akt prokuratorskich PR Ds. [...]), nie dotyczy odpowiedzialności karnej skazanej w niniejszej sprawie B. P.. Już Sąd Apelacyjny w Lublinie orzekający w sprawie II AKa 179/18 podkreślał, że zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne względem małżonków R. (s. 9 uzasadnienia). Natomiast B. P. zakupiła właśnie obciążone hipoteką gospodarstwo rolne.

Wymogu bycia dowodem nowym nie spełnia wskazane przez obrońcę pismo Izby Notarialnej w [...] z dnia 17 maja 2022 r., sygn. [...], z którego między innymi

ma wynikać, iż dokumenty z Banku Spółdzielczego w [...] zobowiązana była przygotować strona sprzedająca. Stanowisko obrońcy w tym zakresie zostało przedstawione chaotycznie i w niedokończonych zdaniach, co powoduje, że myśl przewodnią wnioskodawcy można zdekodować jedynie posługując się analizą zarówno samego aktu notarialnego łączącego się z przedmiotową sprawą karną, jak i orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących wniosków o wznowienie niniejszego postępowania.

Do omawianej kwestii odnosiło się postanowienie Sądu Najwyższego w sprawie III KO 54/21, gdzie podniesiono: „W treści § 6 aktu notarialnego Rep. A Nr [...] z dnia 16 listopada 2010 r. przenoszącego własność nieruchomości zawarto postanowienie, że umowa przeniesienia własności działki nr [...] nastąpi w terminie do dnia 6 grudnia 2010 r. Jednocześnie wskazany termin był ostatecznym dniem spełnienia świadczenia pieniężnego w wywiązaniu się z postanowień analizowanych umów sprzedaży – aktów notarialnych. Co więcej w treści § 1 wskazanego aktu notarialnego stawający, A. R. i P. P., oświadczyli, że wyszczególnione działki, w tym działkę oznaczoną numerem [...] A. R. sprzedaje P. P. za łączną kwotę 556 000 zł. W treści tego postanowienia umownego wskazano jednocześnie, że wszystkie wymienione działki oprócz działki [...] stanowią łączną powierzchnię 8 hektarów, 83 ary i 98 metrów, rzeczona działka zaś obejmuje powierzchnię 0, 0775 ha. Na mocy kolejnego aktu notarialnego Rep. A Nr [...] z dnia 16 listopada 2010 r. nastąpiła sprzedaż dwóch kolejnych działek o łącznej powierzchni 2 hektary i 72 ary, których właścicielem była V. R., za kwotę 15.000 zł. W kontekście powyższego warto przypomnieć przede wszystkim zawodowemu obrońcy będącemu autorem wniosku inicjującego niniejsze postępowanie wznowieniowe, że zawarcie – w postaci aktu notarialnego – umowy zobowiązującej do sprzedaży nieruchomości nie zawsze jest równoznaczne z przeniesieniem własności tej nieruchomości. Może bowiem dojść do sytuacji, która wystąpiła w realiach analizowanej sprawy, gdy nieruchomość na mocy aktu notarialnego została sprzedana, ale sprzedający nadal pozostaje jej właścicielem. Tak jak miało to miejsce w przypadku działki [...]. Jak wynika z powołanych wyżej zapisów umowy sprzedaży przeniesienie własności tej działki dokonane miało zostać w terminie późniejszym, odrębnym aktem notarialnym.

Biorąc pod uwagę powyższe, w kontekście nieuregulowania do dnia 6 grudnia 2010 r. należności, o których mowa we wskazanym akcie notarialnym (Rep. A Nr [...]), nie dziwi fakt, iż strony nie podjęły czynności zmierzających do realizacji postanowienia § 6 tego aktu z dnia 16 listopada 2010 r., a potwierdzone załączonym do wniosku o wznowienie wypisem z księgi wieczystej Nr [...], przeniesienie własności działki nr [...] na rzecz D. R. na mocy umowy darowizny z dnia 19 października 2015 r., jest normalnym następstwem władania działką przez jej właściciela – A. R.. Co więcej sama B. P., miała świadomość, jak wynika z treści rozmowy znajdującej się na płycie CD-R (k. 84), że działka nr [...] na której znajdowała się nieruchomość zabudowana została <<wydana do użytkowania>> (k. 85v), ale umowa przeniesienia własności tej działki miała zostać sporządzona w terminie późniejszym tj. właśnie do dnia 6 grudnia 2010 r. Dla powyższego nie ma znaczenia treść aktu notarialnego Rep. A nr [...] z dnia 23 lipca 2010 r., stanowiącego umowę sprzedaży warunkowej (k. 221-222)”.

Sąd Najwyższy stwierdza, że również wyroki Sądu Rejonowego w R. w sprawach cywilnych prowadzonych przeciwko V. R. i A. R., o sygn. akt: [...], [...],1 I [...]2 i [...]2 – „orzekające upłynnienie przez V. R. i A. R. majątku, brak w 2010 roku spłat kapitału oraz innych należności ubocznych, działanie na szkodę Banku Spółdzielczego w [...], wyzbywanie się majątku na rzecz osoby trzeciej” - nie dotyczą odpowiedzialności karnej skazanej B. P.. W niniejszym postępowaniu sytuacja finansowa małżonków R. została w wystarczającym stopniu wykazana dowodami w postaci zaświadczeń BS w [...] (k. 1163) oraz zeznaniami M. W.– pracownika banku (k. 755-756).

Natomiast „pismo z dnia 10.08.2022 roku Prokuratury Regionalnej w L., sygn. akt: [...] adresowane i kierowane do Prokuratury Okręgowej w Lublinie dot. zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez pracowników Banku Spółdzielczego w [...], jednoznacznie zaprzeczające wersji zeznań zaprezentowanej przez V. R. i A. R. przed sądem rozpoznającym sprawę” - jak to ujęto - w aktach sprawy się nie znajduje. Obrońca zaniechał nie tylko załączenia tego pisma, ale nawet wyjaśnienia, czego ono dokładnie dotyczy i w jakim zakresie mogłoby dotyczyć niniejszej sprawy.

Podobnie jak w przypadku innych spraw toczących się w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie o sygn. akt II AKa 179/18, tak i w tym przypadku należy podkreślić, że nie ma możliwości uznania przedstawionych przez obrońcę okoliczności za nowy fakt lub dowód w znaczeniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Wskazane fakty i dowody nie mają również potencjału podważenia prawidłowości rozstrzygnięć orzekających w sprawie Sądów obu instancji w sposób wiarygodny. W żadnym razie nie można było stwierdzić, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego. Analiza powyżej wskazanych informacji mających pochodzić od potencjalnych świadków, jak również tezy dowodowej artykułowanej przy okazji powołania się na fakt istnienia dokumentacji kredytowej, prowadziła do wniosku, że nie wskazują one na wysokie prawdopodobieństwo, by istniały wątpliwości co do tego, iż zostało popełnione przestępstwo, a w konsekwencji, że skazana B. P. nie doprowadziła pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Wszystkie podnoszone obecnie okoliczności stanowią element wyrażanej przez skazaną w ramach obrony wersji wydarzeń, którą już oba procedujące w sprawie Sądy odrzuciły, opierając się na wiarygodnych i jednoznacznych dowodach, zaś ocena ta nie może być podważana w ramach wniosku o wznowienie postępowania. Wskazywane źródła dowodowe z pewnością nie mogłyby wywrzeć diametralnie odmiennego wpływu na ocenę materiału dowodowego przeprowadzonego już w sprawie.

Sąd Najwyższy dokonał analizy omówionych zarówno we wniosku o wznowienie postępowania, jak i w pismach osobistych skazanej, informacji na tle czynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, które następnie podlegały kontroli apelacyjnej przed Sądem odwoławczym oraz kasacyjnej przed Sądem Najwyższym. Z żadnej z tych okoliczności nie wynikało, by przeprowadzenie wskazanych dowodów miało wpłynąć na treść merytorycznego orzeczenia w ten sposób, że doprowadzić mogłoby do uniewinnienia B. P. od przypisanego jej przestępstwa. W rezultacie, wniosek o wznowienie postępowania przedstawiony przez obrońcę skazanej B. P. *de facto* zmierza do tego, by ponownie ocenić dowody przeprowadzone w sprawie. Tym samym obrońca domaga się od Sądu

Najwyższego, by zdecydował o ponownym przeprowadzeniu postępowania dowodowego co do *meritum* sprawy, czyli ponownym ustaleniu kwestii odpowiedzialności karnej skazanej za zarzucany jej czyn. Taki zabieg nie może się powieść w trybie złożonego wniosku o wznowienie postępowania, bowiem wniosek taki – jak to zostało powyżej podniesione – nie służy ponownemu przeprowadzeniu postępowania dowodowego co do istoty sprawy. Nie można uznać, że zgłoszone przez autora wniosku dowody mogłyby podważyć domniemanie prawidłowości zawartych w wyrokach Sądów obu instancji rozstrzygnięć, bowiem nie wykazano, ani nawet nie uprawdopodobniono, by wyroki te były obarczone konkretnymi błędami w zakresie dokonanych ustaleń faktycznych lub wadami prawnymi.

Orzeczenie o kosztach postępowania wznowieniowego wydano na podstawie art. 639 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[PGW]

[ał]